

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2017-09-12
Meddelad i Karlstad

Mål nr
2952-17

SÖKANDE

Securitas Sverige AB, 556108-6082
Box 12516
102 29 Stockholm

Ombud: Sebastian Földes
Adress som ovan

MOTPART

Region Örebro län
Box 1613
701 16 Örebro

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2017-09-13	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Securitas Sverige AB:s ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 3 juli 2017 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 190365

Postadress
Box 568
651 12 Karlstad

Besöksadress
Rådhuset, Stora
torget

Telefon
054-14 85 00
E-post: forvaltningsratten@karlstad.dom.se
www.forvaltningsratten@karlstad.domstol.se

Telefax
054-14 85 30

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Region Örebro län (regionen) är ansluten till SKL Kommentus Inköpscentral AB:s (Kommentus) ramavtal *Bevakning och larmtjänster 2016-2* (ramavtalet). Regionen har genomfört en förnyad konkurrensutsättning utifrån ramavtalet avseende bevakningstjänster (referensnummer 17RS2290) och har i tilldelningsbeslut den 20 juni 2017 beslutat att anta anbud från annan leverantör än Securitas Sverige AB (Securitas).

Securitas har begärt överprövning av upphandlingen. Förvaltningsrätten har genom interimistiskt beslut den 3 juli 2017 beslutat att regionen inte får ingå avtal innan något annat har bestämts.

YRKANDEN M.M.

Securitas yrkar att upphandlingen med förnyad konkurrensutsättning ska göras om. Bolaget anför bl.a. följande.

Regionen genomför upphandling av bevakningstjänster genom förnyad konkurrensutsättning. Meddelande gick ut via TendSign och annonsering skedde den 13 april 2017. Sista anbudsdag var den 12 maj 2017. Regionen har inte bjudit in samtliga ramavtalsleverantörer att lämna in anbud. Securitas som part i ramavtalet har inte fått inbjudan i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet och som parterna kommit överens om. Securitas har tidigare avtalat med Kommentus att bolaget ska kontaktas på funktionsbrevlådan med e-postadress forfragan@securitas.se. Informationen framgår av Kommentus webbsida och får stöd av bifogad e-postväxling mellan parterna under perioden den 28 november 2016 och den 29 juni 2017. Av Kommentus webbsida, som var tillgänglig vid tidpunkten för avrop, framgår ordermottagningsadress för respektive ramavtalsleverantör för ramavtalet samt instruktion för avropande myndigheter att dessa ska

kontakts. Om regionen hade klickat på Ordermottagning för Securitas Sverige AB så hade e-post gått till forfragan@securitas.se varvid Securitas hade fått inbjudan och kunnat lämna anbud i den förnyade konkurrensutsättningen. Det bestrids att bolaget tagit emot annonseringsunderlag för bevakningstjänster till [REDACTED]@securitas.se. [REDACTED] är säljare i bolaget och reser ofta. Securitas har av den anledningen lagt om sina rutiner så att annonsering ska kunna följas vid någons frånvaro och angett att avropsförfrågningar ska skickas till forfragan@securitas.se. Att en personoberoende adress bör användas har även rekommenderats av regionen och tagits upp i ramavtalet. Bilden från TendSign visar att regionen inte har använt korrekt e-postadress. Bilden förefaller inte heller vara kvittens eller ögonblicksbild vid den tidpunkt då e-post med information de facto sändes.

Regionen har handlat i strid med bestämmelserna om förfarandet vid en förnyad konkurrensutsättning. Securitas utför idag bevakningstjänster åt regionen och lider skada i och med beslutet.

Regionen anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande.

Regionen har i enlighet med Kommentus riktlinjer för avrop genomfört två separata förnyade konkurrensutsättningar på ramavtalet; en avseende larmtjänster och en avseende bevakningstjänster. Överprövningen avser följaktligen endast bevakningstjänster. Båda förfrågningarna annonserades den 13 april 2017 genom att underlag skickades ut till (för Securitas räkning) e-postadressen [REDACTED]@securitas.se. Den aktuella mailadressen går till den person som anges som kontaktperson i ramavtalet med Kommentus, på Kommentus webbsida för ramavtalet samt var fram till den 27 oktober 2016 den adress som angavs i avropsstödet.

Regionen vitsordar omständigheten att den kontaktuppgift som numera anges i avropsstödet är forfragan@securitas.se och att förfrågningarna inte skickats till denna uppdaterade adress. Istället har regionen använt en sedan tidigare nedsparat version av avropsstödet, vilken gått till den person som anges som kontaktperson på kontaktsidan för ramavtalet. Den aktuella adressen har dock de facto varit i bruk, [REDACTED] har de facto arbetat kvar på Securitas och underlaget har kommit Securitas anbudsavdelning tillhanda. Detta kan regionen hävda med bestämdhet eftersom Securitas kommit in med anbud i den till samma adress och på samma dag skickade förnyade konkurrensutsättningen avseende larmtjänster. Att Securitas på grund av någon form av förbiseende inte noterat att det rört sig om två separata förfrågningar är inget som regionen kan lastas för. Ramavtalet stadgar att den förnyade konkurrensutsättningen genomförs genom att "[...] UM skickar ut en skriftlig avropsförfrågan till samtliga leverantörer som har ramavtal inom aktuellt anbudsområde och geografiskt område för att på nytt lämna avropssvar i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet". Regionen har uppfyllt denna skyldighet. Att skicka förfrågan till rätt kontaktperson, till den adress som är angiven i ramavtalet och den adress som fram tills nyligen varit den som Securitas föredragit för sina förfrågningar, är inte ett brott mot varken ramavtalet eller LOU. Inbjudan att lämna anbud har kommit Securitas tillhanda. Skäl för att göra om upphandlingen saknas.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Bestämmelser om hur offentliga upphandlingar ska genomföras regleras i den numera upphävda lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och i den nu gällande lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Enligt

övergångsbestämmelserna till 2016 års lag ska 2007 års lag tillämpas för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Av förarbetena framgår att 2007 års bestämmelser ska tillämpas på förnyade konkurrensutsättningar enligt sådana ramavtal där förfarandet för att ingå ramavtalet har påbörjats före ikraftträdandet av 2016 års lag (prop. 2015/16:195 s. 918 f.).

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 5 kap. 7 § LOU ska, om ramavtal ingåtts med flera leverantörer enligt 5 § och om inte alla villkor är angivna i ramavtalet, parterna inbjudas att på nytt lämna anbud i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet. Dessa villkor får om det är nödvändigt preciseras och vid behov kompletteras med andra villkor som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Utredningen

I ramavtalet anges bl.a. följande.

Under rubriken *2 Ramavtalets omfattning, 2.1 Tjänster* anges att bevakning och larmtjänster är uppdelade i två anbudsområden: anbudsområde 1) bevakning och anbudsområde 2) larmcentral. Vidare framgår under rubriken

10 Avrop/Beställning att avrop sker genom avropsförfarandet förnyad konkurrensutsättning i enlighet med 5 kap. 7 § LOU. Förfarandet innebär att UM skickar ut en skriftlig avropsförfrågan till samtliga leverantörer som har ramavtal inom aktuellt Anbudsområde och geografiskt område för att på nytt lämna avropssvar i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet. Avseende redovisning av statistik anges under rubriken *17.1 Redovisning av statistik* att ramavtalsleverantören ska månadsvis till SKL Kommentus Inköpscentral lämna en redovisning av försålda tjänster som omfattas av ramavtalet. Redovisningsansvarig hos ramavtalsleverantören Securitas anges vara [REDACTED] och e-post till redovisningsansvarig hos ramavtalsleverantören (gärna i form av en personoberoende funktionslåda) är [REDACTED]@securitas.se och forfragan@securitas.se.

I utdrag från upphandlingssystemet TendSign kan bl.a. utläsas att regionen den 13 april 2014 kl. 14:12 skickat information om ”17RS2290: Bevakningstjänster”. Under rubriken *Mottagare e-postlista* anges att informationen skickats till bl.a. [REDACTED]@securitas.se

Förvaltningsrättens bedömning

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs att sökanden kan visa att han lidit eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Av reglerna om förnyad konkurrensutsättning följer att den upphandlande myndigheten ska inbjuda ramavtalsparterna att på nytt lämna anbud i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet.

Parterna är ense om att det avropsstöd som funnits till ramavtalet uppdaterats avseende e-postadress för avropsförfrågningar. Parterna är

vidare ense om att avropsförfrågan avseende den aktuella upphandlingen inte har skickats till den uppdaterade e-postadressen forfragan@securitas.se. Av de utskrifter från TendSign som finns i målet framgår att avropsförfrågan skickats till e-postadressen [REDACTED]@securitas.se. Denna e-postadress fanns angiven i den tidigare versionen av avropsstödet.

Förvaltningsrätten noterar inledningsvis att den omständigheten att regionen skickat avropsförfrågan till en annan e-postadress än den som angetts i avropsstödet i viss mån kan anses utgöra en brist i upphandlingen. Det kan också förutsättas att det för bolagets räkning funnits praktiska fördelar med att avropsförfrågningar skickas till en personoberoende e-postadress. Förvaltningsrätten konstaterar emellertid att det i ramavtalshandlingarna inte finns något uttryckligt krav på att de avropande myndigheterna vid förnyad konkurrensutsättning måste skicka avropsförfrågan till en viss e-postadress. Det aktuella avropsstödet utgör inte heller någon ramavtalsbilaga. Den omständigheten att Region använt den tidigare versionen av avropsstödet kan inte anses innebära att det utgör en del av ramavtalet.

Vidare konstaterar förvaltningsrätten att den e-postadress som regionen har använt går till den kontaktperson som angetts i ramavtalet och på Kommentus hemsida. Securitas har vidare genom samma e-postadress den 18 april 2017 kunnat ta del av avropsförfrågan avseende en annan förnyad konkurrensutsättning. Det har således inte kommit fram annat än att e-postadressen har varit aktiv och att den aktuella avropsförfrågan har kommit bolaget tillhanda. Det förhållandet att regionen har använt den aktuella e-postadressen har därmed inte inneburit att Securitas inte blivit inbjuden att på nytt lämna anbud i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet. Med beaktande av det anförda och utredningen i övrigt bedömer förvaltningsrätten att bolaget inte har förmått att göra sannolikt att regionen brutit mot LOU eller mot någon av de unionsrättsliga principerna. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 B LOU).

Hans-Erik Jonasson
F.d. lagman

Nargiz Asker
Förvaltningsrättsfiskal

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.